

Gemeenteraad Borger-Odoorn

Ons kenmerk

11414-2026

Behandeld door

E. Boer / J. Straat

Doorkiesnummer

14 0591

Bijlage

1

Datum

3 maart 2026

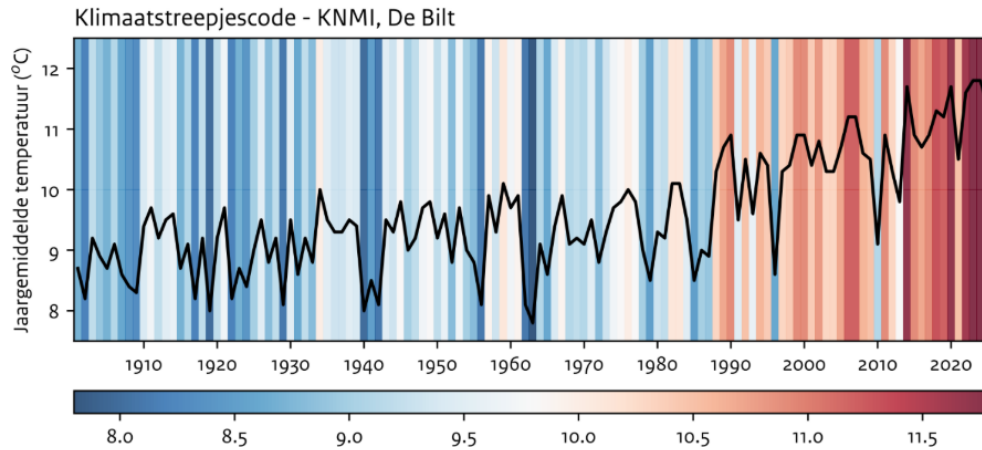
Onderwerp

Monitoring Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - 2025

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsbrief bieden wij u de inspanningsmonitor van het [uitvoeringsprogramma](#) Duurzaamheid 2024–2026 aan. Hierin vindt u een overzicht van de belangrijkste inspanningen geleverd in 2025. De volledige uitwerking kunt u vinden in de bijlage ‘Inspanningsmonitor Duurzaamheid 2025’. Dit is het vervolg op de [eerste versie van de monitor](#), die we uw raad hebben gestuurd in december 2024.

Het afgelopen jaar hebben we op verscheidene thema’s binnen de Duurzaamheidsagenda belangrijke stappen gezet. De recente landelijke klimaatmonitoring, waaronder de geactualiseerde klimaatstreepjescode van het KNMI (2025), laten een verdere versnelling van temperatuurstijging en toename van extremere weersomstandigheden zien. Dit bevestigt dat verduurzaming en klimaatadaptatie noodzakelijke opgaven blijven en dat we hier sterker op moeten inzetten.

Inspanningsmonitor uitkomsten

De monitor biedt inzicht in de voortgang van de duurzaamheidsagenda en richt zich voornamelijk op inspanningen per thema. De onderdelen uit de agenda worden uitgevoerd binnen de lijnorganisatie of binnen het programma Duurzaamheid.

Belangrijkste uitkomsten

- De uitvoering loopt grotendeels op schema. De meeste onderwerpen verlopen “volgens planning” of zijn “afgerond”.
- Sommige onderdelen lopen achter op schema. Deze onderdelen worden in deze brief nader toegelicht. Vanuit het uitvoeringsprogramma wordt er prioriteit gegeven aan projecten die we een hogere maatschappelijke urgentie toekennen, zoals het Project Isolatie, Klimaatadaptatie, het Soortenmanagementplan (SMP) en het Warmteprogramma.
- De groen-blauwe dooradering staat vermeld als “loopt als proces zonder planning”. Voor dit proces is er geen concreet doel of deadline benoemd in het uitvoeringsprogramma. Om die reden wordt dit onderdeel beschouwd als een doorlopend proces

Conclusie

Wij lopen grotendeels op schema voor het uitvoeringsprogramma.

Highlights van 2025

Project Isolatie

Project Isolatie uit het programma Duurzaamheid heeft grote stappen gezet. Inmiddels hebben ruim 525 huishoudens zich aangemeld voor een adviesgesprek, de declaratieroute of een doe-het-zelf-cadeaukaart. Samen met het Regionaal Energieloket ondersteunen we inwoners van A tot Z: van maatwerkadvies tot offerteproces en het aanvragen van (gestapelde) subsidies. Deze acties zijn voornamelijk gericht op voorkomen en verminderen van energiearmoede. Daarnaast hebben we grote stappen genomen in de organisatie van het project. Wij hebben een effectieve communicatiestrategie opgezet en een gebiedsgerichte aanpak gemaakt voor de Veenkoloniën.

Soortenmanagementplan (SMP)

Het SMP brengt een aantal beschermde diersoorten zoals vleermuizen en gierzwaluwen in kaart, om hun woon- en leefruimte te kunnen beschermen en uitbreiden. Wij zijn dit jaar gestart met het ecologisch onderzoek in de gemeente. Dit zal in augustus 2026 afgerond worden.

Groenvisie

Dit jaar heeft uw raad de Groenvisie vastgesteld. In deze visie is aan de hand van vier kernwaarden beschreven hoe we de komende jaren werken aan waardevol groen. Deze waarden zijn: biodiversiteit, klimaatbestendigheid, identiteit & beleving en gezondheid & welzijn. Om deze ambities waar te maken, zijn samenwerking en een goede organisatie essentieel. Samen met inwoners, bedrijven en partners wil de gemeente bouwen aan een groene, aantrekkelijke en gezonde leefomgeving. Groen in onze omgeving is namelijk van grote betekenis: het maakt buurten prettiger en gezonder, versterkt de biodiversiteit en draagt bij aan een klimaatbestendige toekomst.

Klimaatbestendig Borger-Odoorn

In 2025 is er gewerkt aan de inhoud van een lokale adaptatiestrategie. Naar verwachting wordt Klimaatbestendig Borger-Odoorn in het eerste kwartaal van 2026 vastgesteld. In dit plan wordt beschreven hoe de gemeente Borger-Odoorn zich voorbereidt op toenemende weersextremen.

Er wordt weergegeven hoe we omgaan met hitte, droogte en wateroverlast en welke ambities en prioriteiten daarbij gelden. In het derde kwartaal van 2026 volgt de uitvoeringsagenda. In deze agenda laten we concreet zien welke maatregelen de gemeente in de praktijk gaat uitvoeren. De aandacht gaat vooral uit naar plekken waar de problemen het grootst zijn, het slim combineren van werkzaamheden en samenwerking met inwoners en andere betrokkenen. Zodat Borger-Odoorn steeds klimaatbestendiger wordt.

Buiten het uitvoeringsprogramma

Naast de onderdelen die in het uitvoeringsprogramma staan, is er ingezet op andere projecten:

- De transitievisie warmte is uitgebreid tot het Warmteprogramma, waar we deze uitdaging gaan oppakken in programmavorm.
- Het soortenmanagementplan (SMP) blijkt een grotere taak dan verwacht was aan de start. Wij werken nu aan de compensatieopgave onder het SMP om te organiseren dat beschermde diersoorten vervangende woonruimte krijgen. Uw raad wordt hier in het voorjaar nader over geïnformeerd.
- Project isolatie is veel grondiger aangepakt dan voorzien en daardoor ook succesvoller geworden.
- Wij zijn begonnen met het opstellen van een lokaal hitteplan, ten uitvoering van een motie uit de raad. Wij koersen dat uw raad het kan vaststellen tijdens de raadsvergadering van 23 mei.
- Met een scheidingspercentage van 83% van het afval slaagt de gemeente Borger-Odoorn om het afval zo goed mogelijk te scheiden. Daarnaast

produceren onze inwoners het minste restafval per inwoner van Drenthe. Hierdoor kunnen we meer grondstoffen hergebruiken in plaats van verbranden.

Aangepaste agendapunten

Er zijn verschillende onderdelen binnen het uitvoeringsprogramma waar op dit moment niet aan gewerkt wordt. Sommige onderdelen zijn al gestart, maar liggen momenteel stil of lopen achter. Andere onderdelen zijn nog niet opgepakt.

Hieronder staan deze onderdelen nader toegelicht:

- Wijkuitvoeringsplannen Valthe en Borger-Noord

De gemeente is al een aantal jaren actief met inwoners uit Borger-Noord en Valthe om in wijkuitvoeringsprogramma's eraan te werken dat deze dorpen op termijn van het aardgas af kunnen. In het nieuwe warmteprogramma is het belangrijkste uitgangspunt om te starten met onderzoek naar mogelijkheden voor alternatieve collectieve warmtebronnen. De kansrijke gebieden zijn Borger en 2e Exloërmond. Daarom wordt Borger uitgebreider opgepakt en het inwonersinitiatief VerduurSamen Borger-Noord wordt hierin breder ondersteund. In Valthe is in de afgelopen jaren veel gedaan, zoals onderzoeken naar collectieve warmteoplossingen en energiecorporaties. Echter blijkt een collectief warmtenet hier niet rendabel. Daarom is een individuele oplossing per huis het meest logisch: huis goed isoleren en een efficiënte warmtepomp. Hierbij krijgt het dorp ondersteuning vanuit het gemeentelijke warmteprogramma en het project isolatie. Dit onderdeel volgt kortom een andere route dan voorzien.

- Beleid kleine windmolens

De gemeente heeft in een rapport de ruimtelijke mogelijkheden verkend voor kleine windmolens met een ashoogte van 25-30 meter. Er is nog geen beleid voor dergelijke windmolens opgesteld. Er loopt een pilot in

Zuidwest-Drenthe, we betrekken de uitkomsten bij het voorstel hoe verder te gaan.

- **Biodivers vergroenen van bedrijventerreinen**

De ondernemers geven hier momenteel geen prioriteit aan.

- **Natuurinclusief bouwen**

Voorbeelden hiervan zijn o.a. het aanbrengen van nestgelegenheden voor vogels in nieuwbouw/verbouw, of het bouwen volgens de natuurkalender. Het zal worden opgenomen en geconcretiseerd in de uitwerking van de Omgevingsvisie en de daar onderliggende beleidsstukken.

- **Bijdragen aan opstellen en uitvoeren Toekomstgericht Landelijk Gebied Drenthe (TLGD, voormalig DPLG)**

De provincie heeft hier meer initiatief en regie genomen. We volgen de ontwikkelingen als gemeente. Ook laten we dit terugkeren in de omgevingsvisie.

- **Beleid voedselbossen**

Dit beleid vraagt om beschouwing vanuit transitie landelijk gebied of tenminste vanuit de actualisatie van de omgevingsvisie. Op dit moment geven we aan dit onderdeel minder prioriteit.

- **Doorontwikkeling van het DEL**

De doorontwikkeling van het Drents Energieloket (DEL) valt niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en is nu ondergebracht bij de Provincie. Wij staan in nauw contact met de Drentse gemeenten en provincie om samen de koers en diensten voort te zetten en bepalen.

Door een capaciteitstekort, focussen we op agendapunten met hoge maatschappelijke waarde. Daarom geeft de gemeente tot de afloop van dit uitvoeringsprogramma (per december 2026) minder prioriteit aan beleid voedselbossen, TLGD en biodivers vergroenen van bedrijventerreinen.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E.W. Bennema', with a horizontal line underneath.

E.W. Bennema

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'mr. J. Seton', with a horizontal line underneath.

mr. J. Seton